

resten av besætningen i den anden baat. De landstattes i Brest om eftermiddagen samme dag.

Oplæst og vedtatt.

Fremstod derpaa samtlige vidner, for hvem den skriftlige beretning oplæstes. Vidnerne hadde intet at bemerke til sammens indhold.

Vidnerne, hvorav ingen hadde paahørt hinandens forklaringer, blev derpaa edfæstet.

Bisidderne finder intet at anmerke.

Forretningen avsluttet.

Hjalmar Ohlsen.

Halvd. Fridvold. Carl J. Anderssen.

«Brode» (M.L.Q.W.) av Kristiania.

Reg.ton br.: 2363, last: Kul, ødelagt 19de mars paa reise fra Cardiff til Gibraltar. Omkommet: 1 mand.

Aar 1917 den 2den april avholdtes efter berømmelse sjøforklaring paa generalkonsulatet i London i anledning av d/s «Brode»s torpedering av en tysk undervandsbaat den 19de f. m.

Forretningen administrertes av vicekonsul Hjalmar Ohlsen og som bisidderne fungerte kaptein Halvdan Fridvold, senest fører av d/s «Havgard» av Kristiania og kaptein Lorentz Holtermann, senest fører av d/s «Blaamanden» av Bergen.

Kaptein Jacob Lauritz Johannessen av Kristiania, fremstod og forklarte at han var fører av d/s «Brode» av Kristiania, kjenningssignal M.L.Q.W., drægtig 2363 tons brutto, 1460 tons netto, bygget i Stockton 1905 av staal, klasse I A I i Norsk Veritas. Skibets værdi utgjorde ca. kr. 2 700 000,00, assurance ukjent.

Fartøiet, som tilhørte rederi a/s «Damp», bestyrende reder Arth. H. Mathiesen, og som hadde en besætning av 24 mand med kapteinen, var paa reise fra Cardiff til Gibraltar med 3250 tons kul (værdi og assurance ukjent), da det den 19de f. m. blev torpedert av en tysk undervandsbaat 28' sydøst av Arman Island, søndenfor Brest.

Da skibets dagbok var gaat tapt, fremla

kapteinen en skriftlig fremstilling, der var saalydende:

«S/S «Brode» av Kristiania paa reisen fra Cardiff bestemt for Gibraltar.

Lørdag den 17de mars 1917 klokken 12 middag avgik s/s «Brode» med lods ombord fra Cardiff med kullast bestemt for Gibraltar, styrede ut efter lodsens kommando. Vinden vestlig med jevn bris og blandet luft.

Klokken 1,20 eftermiddag kvitterte lodsens paa Barry Road. Reisen fortsattes efter kapteinens kommando styrende farvandets kurser, samt følger de ordre, som kapteinen fik opgit av det engelske admiralitet.

Klokken 6 formiddag den 18de passerte Longships fyrtaarn 1' av, styrede nu forskjellige kurser til klokken 9 formiddag, da der blev slaat stop i maskinen for at vente til mørket for at passere kanalen. Skibet laa nu ved Penzance Bay.

Klokken 6 eftermiddag fuld fart og kurs sattes for at gaa klar av Ushant fyr. Klokken 0³/₄ formiddag den 19de peiltes Ushant i O. til S. 6' av, fortsatte nu med kurs S. 1¹/₂W. Klokken 7 formiddag peiltes Armen Rock i O. 1¹/₂S. 8' av, kurs sattes nu S.O. til S., vinden N.N.W. lig jevn bris med klar luft.

Klokken 8 formiddag overtok 1ste styrmanden vagten, samtidig kom utiksmand paa broen, alt gik vel til kl. 10 formiddag, da skibet fik en torpedo mellem no. 3 og 4 luke, saa det midterste av agterskibet om styrbord blev revet bort. Maskinen blev stoppet med det samme, og skibet begynde at synke øieblikkelig, der blev opdaget nu en undervandsbaat tæt ned paa styrbords side.

Alle mand kom øieblikkelig til livbaatene, bagbords baat med tilhørende mandskap kom vel paa vandet, men styrbord baat blev av sjø og dragsug ført ind over agterskibet. Alle mand med undtagelse av kapteinen sprang nu ut av baaten og begynde at sette ut jigen, livbæltet var utdelt.

Skibet sank saa hurtig, at de fandt det bedst at hoppe i sjøen og svømme klar av dragsuget. Kapteinen var drevet over agterskibet med baaten og kom klar. Alle mand blev nu optaget av bagbords baat, men fyrbøter Erling Krog savnedes; der blev roet

om blandt vrakgodset, men han kunde ikke opdages.

Mandskaperne blev nu fordelt paa hver baat og bestemte at ro mot land. Klokken 3 eftermiddag blev vi optaget av en fransk torpedobaat. Klokken 5 eftermiddag bragt iland paa marinestationen i Brest. Skibet sank i løpet av tre minutter efter skuddet. Skibets dagbøger og papirer, samt fører- og mandskapspapirer gik tapt.

S/S «Brode»s drægtighet netto 1460 og brutto 2363 tons. Skibets navn og nationalfarver paa siderne og det norske flag paa stangen agter.

J. L. Johannessen,
master».

Dep. henholdt sig til det i fremstillingen anførte og oplyste videre, at han netop var i døren til kahytten, da U-baaten avfyrede torpedoen. Han hadde ikke set noget til u-baaten, forinden torpedoen kom. Maskinen blev stoppet med det samme. Skibet, der var blitt rammet mellem no. 3 og 4 luke, begyndte øieblikkelig at synke. Mandskapet sprang til livbaatene. B.b.baat kom klar, men s.b.baat, hvori kapteinen var, blev ført hen over agterdækket, der begyndte at synke. Alle mand i denne baat, ogsaa den omkomne fyrbøter Erling Krøg, hoppet i sjøen og forsøkte da at faa jiggens løs. Kapteinen blev sittende i baaten, som senere kom klar efter at ha faat et hul i bunden. Alle mand blev senere optat i b.b.baat og derefter fordelt over i s.b.baat. Der omkom dog en mand, fyrbøter Krag, der var hjemmehørende i Trondhjem, ca. 20 aar. Han bodde i Gyldenløves gate, Trondhjem. Han maa formentlig være gaat under med det voldsomme dragsug, da skibet forsvandt. Deponenten var paa en saadan afstand fra u-baaten, at der ikke blev vekslet nogen ord med dens chef. Deponenten saa ikke, at u-baaten hadde noget flag eller merke. Begge baatene rodde et par timers tid til de fik øie paa «Kong Inge», men der blev ingen anledning til at gaa ombord i dette skib, da u-baaten begyndte at skyte paa skibet. Klokken 3, efter at ha været i baatene i fem timer, blev de optat

av en fransk torpedobaat og senere samme dag bragt iland paa marinestationen i Brest. Oplæst og vedtat.

Fremstod derpaa som

1ste vidne, Lorentz Christensen av Kristiania, 36 aar, 1ste styrmand.

2det vidne, Trygve Wisløf av Trondhjem, 22 aar, matros.

3dje vidne, Kristian Aakre av Kristiansund, 32 aar, 1ste maskinist.

Vidnerne foreholdtes edens betydning, hvorefter de fratraadte med undtagelse av 1ste vidne, styrmand Christensen, der oplyste, at han var paa dæk, da skibet blev torpedert. Han hadde netop lagt kikkerten fra sig, efter at ha set ut over sjøen, da torpedoen kom. Skibet rammes paa styrbord side mellem no. 3 og 4 luke. Der indtraf en voldsom eksplosion, og skibet begyndte øieblikkelig at synke med agterskibet. Vidnet saa endel av taarnet paa u-baaten, som gik ned straks torpedoen var blitt avfyret. Vidnet saa u-baaten senere, men den hadde ikke noget flag. Alle mand blev purret og begge baatene sat paa vandet. B.b.baat kom klar av skibet, men s.b.baat blev av dragsuget ført ind over agterdækket. Alle mand i denne baat med undtagelse av kapteinen sprang ut og søgte at faa jiggens løs, men det lykkedes ikke. De blev senere tat op i b.b.baat og senere fordelt over i s.b.baat, som var kommet klar i mellemtiden. En mand, fyrbøter Erling Krøg, forsvandt, og gik formentlig ned med dragsuget. Man opholdt sig en stund i nærheten av det sted, hvor skibet sank, men man kunde intet se til den forsvundne sjømand. Han var blitt forhyret med skibet i Trondhjem i januar sidstleden. Begge baatene kom senere i nærheten av «Kong Inge» av Kristiania. U-baaten skjøt dette skib i sänk, mens livbaatene var i nærheten. De blev senere optat av en fransk torpedobaat og klokken 5 eftermiddag samme dag landsat paa marinestationen i Brest.

Oplæst og vedtat.

Fremstod derpaa som 2det vidne, matros Wisløf, der forklarte, at han var utkikkemand, da skibet blev torpedert. Han saa ikke no-

get til u-baaten, før skibet blev rammet. Men da han sprang ned fra broen, saa han en liten svart prik paa styrbord side, som han antog maatte være u-baaten. Alle mand gik i baatene. Vidnet var i b.b.baad, der gik klar av skibet, mens den anden baat var kommet ind over agterdækket, formentlig av dragsuget, saa alle mand i denne maatte hoppe ut med undtagelse av kapteinen. Følkeue i denne baat blev senere optat i vidnets baat og fordelt over i s.b.baad, der var kommet klar. Vidnet saa ikke noget til den omkomne fyrbøter. Først da livbaatene nærmet sig «Kong Inge», saa han u-baaten, der ikke hadde noget flag heist eller noget merke. De blev optat av en fransk torpedobaad og landsat i Brest samme dags eftermiddag. Vidnet tilføiet, at man ledte efter den omkomne fyrbøter ca. en times tid blandt de vrakrester, der fløt op.

Oplæst og vedtat.

Fremstod derpaa som 3dje vidne, maskinist Aakre, der oplyste, at han var paa dæk forut paa skibet, da det rammes av en torpedo paa styrbord side. Der indtraf en voldsom eksplosion og skibet begyndte straks at synke. Vidnet sprang agterover, for at komme med i livbaaten, da han skjønnte, at der ikke vilde bli tid til noget andet. Alle mand i b.b.baad kom klar av skibet, men s.b.baad drev ind over agterdækket. Besætningen i denne baat hoppet ut med undtagelse av kapteinen, da de vilde sette jiggen paa vandet, hvilket imidlertid ikke lykkedes. 2den styrmanden løp op paa broen og kastet ned livbelter til alle i s.b.baad. Hvorvidt den omkomne fyrbøter, der ikke skulde ha været svømmedygtig, fik et livbelte, kjender vidnet ikke til. Man søkte en stund efter den omkomne, men forgjæves. Besætningen i s.b.baad blev optat i vidnets baat og senere fordelt over i s.b.baad, der kom klar. Vidnet saa ikke noget til u-baaten dengang, men senere, da de nærmet sig «Kong Inge» saa vidnet en u-baad, der formentlig var den samme, der hadde torpedert «Brode». Vidnet la ikke merke til, at denne u-baad hadde noget flag. Den skjøt ret over hodet paa besætningen i de to livbaater mot «Kong Inge», som blev sænket. De blev senere op-

tat av en fransk torpedobaad og landsat i Brest samme dags eftermiddag.

Oplæst og vedtat.

Fremstod atter samtlige vidner, for hvem kapteinens beretning blev oplæst. De hadde intet at bemerke til sammes indhold. Vidnerne, hvorav ingen hadde paa hørt hinandens forklaringer, blev derpaa edfæstet.

Bisidderne finder intet at anmerke.

Forretningen avsluttet.

Hjalmar Ohlsen.

Halfdan Fridvold. Lorentz Holtermann.

D/S «Avra» (W.K.J.R.) av Bergen.

Reg.ton. br. 2132, last: Kul, ødelagt 19de mars 1917 paa reise fra Penarth til Blaye. Omkommet: 4 mand.

Aar 1917 den 5te april avholdtes efter berømmelse sjøforklaring paa generalkonsulatet i London i anledning av d/s »Avras« forulykkende den 19de mars s. a.

Forretningen administrertes av general-konsul W. Bekell, og som bisidderne fungerte kaptein L. Holtermann, senest fører av d/s «Blaamanden» av Bergen, og kaptein J. W. Bie, senest fører av skib »Herø« av Kristiania.

Kaptein Carl Johansen, av Drammen, fremstod og meddelte, at han var fører av d/s «Avra» av Bergen, kjendingsignal W.K.J.R., drægtig 2132 tons brutto og 1520 tons netto, bygget av staal i Sunderland i 1892, klasse 100 A I i Lloyds Register, værdi og assurance ubekjendt.

Fartøiet, som tilbørte Ellingsen & Johannesen, Bergen, og som hadde en besætning av 21 mand foruten føreren, var paa reise fra Penarth til Blaye, Frankrike, med 3246 tons kul (værdi og assurance ubekjendt), da det den 19de mars sank tre kvartmil av Chasseron fyr efter en eksplosion, som skyldes enten mine eller torpedo.

Da skibets dagbøker gik tapt, indleverte dep. en skriftlig beretning av følgende indhold: